

## Domsgrund vid rannsaking i Mora by Nådens år 1669

Följande haver dömts till döden på bålet.

Jerp Anna i Oxberg. 50 år. Satanspakt. Fört fem barn. Bekänt.

Nissis Anna i Oxberg. 70 år. Lärt i barndomen. Pakt. Fört sex barn. Bekänt.

Eriks Anna i Selja. 50 år. Lärt i barndomen. Pakt. Fört fyra barn. Bekänt.

Sol Marit i Selja. 58 år. Lärt i barndomen. Pakt. Fört fyra barn. Bekänt.

Engies Anders i Morkarlby. 40 år. Satanspakt. Fört tre barn. Bärar. Dräpt med trolldom. Bekänt.

Ollars Keste i Mora. 54 år. Satanspakt. Fört elva barn. Bärar. Dräpt med trolldom. Dödat barn. Bekänt.

Finnes Anna i Morkarlby. 70 år. Underförstådd pakt. Bärar. Fört tre barn. Bekänt.

Hära Kerstin i Vika. 79 år. Pakt. Bärar. Fört fem barn. Bekänt. Non sanae mentis.

Mats Hanssons Anna i Bonäs. 60 år. Pakt. Dödat ko. Fört många barn. Bekänt.

Hede Marit i Bonäs. 70 år. Pakt. Bärar. Fört barn. Bekänt.

Hollbus Britta i Våmhus. 36 år. Pakt. Fört många barn. Bekänt.

Ask Elin i Våmhus. 50 år. Mjölkat ihjäl en ko. Fört barn. Kan ej slippa Satan. Bekänt.

Butu Margareta i Våmhus. 50 år. Fört sex barn. Pakt. Bekänt.

Hindrikes Karin i Våmhus. 40 år. Lärt som barn.

Blind Anna i Våmhus. 70 år. Lärt i barndomen. Bärar. Bekänt.

Finnes Marit i Öna. 70 år. Pakt. Bärar. fört femton barn. Bekänt.

Bäcke Pers Karin i Våmhus. 25 år. Pakt. Kan mjölka ihjäl folk. Fört tre barn. Bekänt. Gravid och förskonad tills födseln.

Knull Eriks Anna i Våmhus. 36 år. Pakt. Fört två barn. Bekänt. Gravid och förskonad tills födseln.

Ham säger att ja borde vara tack-sam att det är en ynne, men ja kan int förlåta smärtan och skammen står ja int ut med.

Ja måste finna en utväg.  
Tårarna värker.

I morfars gamla stuga hitta ja brevet från förr. Hon vill hjälpa mig, Men pastorn har sagt att man int skall tro på skrock. Ja tror att hon kan hjälpa. Om det bara vore torsda.

Smärtan är mindre nu när jag hört rösten. Hon hjälper mig nu. Ja förstår. Ävern om han ännu kommer om natten så vet ja att en dag skall han brinna för det som gjordes mig. O allt de han fortsätter göra.

Nu är den lede karlen borta, men int kännas det bra. Nej, hon säger att alla skall dö och hennes röst hörs så stark.

Jag såg Maria på Köpingen och hon såg så ledsen ut, men de får det de förtjänar. Så säger hon

Skragge lärde mig läsa en gång, men han gjorde fullt med, men ändå värker det, men hon säger att det är rätt. Varför talar hon så.. Slut upp och gnäll!

Mina fingrar lyd int jämt. De skall alla brinna för det som gjordes mig. Hon skriker. Vi skall kalla på den evige eldens herre. Han skall straffa alla. Men min far? Min far är död. Jag dödade honom. Sluta. Nu går vi till den heliga eldens plats.

Sett genom skuggorna har jag dig, barn av mitt blod. Som jag  
sett mitt öde och ditt. Skymfadt, hånat, skadat. Jag  
gråter allt redan för dig, dotter. Vet att jag kan hjälpa dig.  
Jag kommer till dig med kraft, tröst och styrka.  
Möt mig om torsdagsnatten vid Badstugebacken Bär två  
brinnande ljus för samningens eld och Tugga ett blad av  
Vargbane för medets skull. Blicka över älven och Kalla mig  
så till dig.

Gamla mor som bränts av orättfärdiga lågor,  
du som tjämar eldens herre och vars ande lyssnar,  
Kom till mig. Kom till mig. Kom till mig.  
Gör mig styrkan, Ge mig medet. Ge mig friden  
För Chughua, den eviga eldens herre, är med oss.

Givet i Stockholm den 7:e augusti nådens år 1669

Å rikets och konungens vägnar har beslutats att riksråd Lorentz Preutz skall föra presidium för en kommission satt  
att åtgärda de otillbörligheter som ske i Mora socken. Kommissionen skall bestå av sju världliga ledamöter och sju  
andliga.

De världliga medlemmarna haver utsetts av hovrätten och äro Assesor Mörner, assesor Larsson, fiskal Lovisin,  
fiskal Kienzelius, borgmästare Kock från Falun, fogden Johan Arwidsson och landsdomare Magnus  
Persson.

De sju andliga medlemmarna haver utsetts av biskopen i Västerås och äro pastor Lars Petri i Tuna, kyrkoherde  
folkernius i Svärdsjö, kyrkoherde Helsingius i Leksand, kyrkoherde Gustaf Elvius i Rättvik, kyrkoherde  
Lars Elvius i Älvålen, kyrkoherde Elov Skeragge i Mora och kaplan Anders Höhr-Moræus i Falun.

Åt kommissionen är givet konungens fulla tillstånd att å våra vägnar truga och straffa den ostyrlige och vrängvisan,  
som lag, Guds ord och böner förkastar.

För konungen och riket,

Gustaf Brahe

Rikskansler

KÄRA HULSTRU,

JAG HAR GIVIT MIG AV NER MOT LISSELBY FÖR  
ATT UNDANRÖJA EN FARA FÖR BYGDEN.

SÄKERLIGEN KOMMER JAG ÅTER, MEN OM ÄNDÅ  
NÅGOT SKULLE SKE BER JAG DIG ATT LÄMNA

DESSA DOKUMENT TILL HERR JONAS ELWIUS.

DIN ÄLSKADE MAKE,

ARVID.

Ni skall brinna för  
det som gjordes mig

**Häxprocesser**, processer mot personer som ansågs bedriva trolldom. Häxprocesserna i Europa fördes främst 1450-1700. De tog sin början i Norditalien och södra Frankrike. I Skandinavien kulminerade de mot periodens slut. De brott häxorna anklagades för var å ena sidan magisk skadegörelse (lat. *maleficium*), å den andra kätteri eller gudsförsmädelse. Under perioden 1668-76 genomfördes stora processer i Dalarna, Norrland och Stockholm varigenom mer än trehundra människor, mestadels kvinnor, blev dödsdömda och avrättade. Ytterligare flera hundra blev anklagade och dömda till lägre straff. De svenska processerna inleddes i Älvdalen 1668 där kyrkoherde Lars Elwius leder förhören. 18 dödsdomar avkunnades, men 11 av de dömda benådas senare. Året därefter inrättas en särskild kunglig trolldomskommission med uppgift att stävja syndens utbredning i bygden. Gruppen leddes av riksrådet Lorentz Creutz och räknade bland sina medlemmar flera av traktens kyrkoherdar såsom Skragge från Mora, Elwius från Älvdalen och Helsingius från Leksand. I Mora döms 23 personer till döden, men 6 av dessa ställs under hovrättens vidare övervägande och förskonas.